

VI

**ADDICIONS I ESMENES A LA
«LLISTA DELS NOMS DELS
MUNICIPIS DEL PRINCIPAT»
DREÇADA EL 6 DE NOVEMBRE DE 1980**

(Acord de l'1 de febrer de 1991)

La Secció Filològica, en la seva reunió del dia 1 de febrer de 1991, va reprendre la revisió dels noms dels municipis del Principat i va acordar d'establir-ne la versió que presentem a continuació.

VI. ADDICIONS I ESMENES A LA
«LLISTA DELS NOMS DELS
MUNICIPIS DEL PRINCIPAT»
DREÇADA EL 6 DE NOVEMBRE DE 1980

El 6 de novembre de 1980 la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, a petició del Parlament de Catalunya, dreçà una *Llista dels noms dels municipis del Principat* que substituïa la que havia estat publicada l'any 1933. Aquella *Llista*, amb les esmenes del dia 4 de desembre de 1980 i dels dies 19 de febrer i 22 de novembre de 1981, fou publicada dins els *Documents de la Secció Filològica, I*.¹ La llista així dreçada no pogué ser aprovada pel Parlament de Catalunya per incompatibilitat amb la legislació espanyola, que estableix un altre procediment per al canvi dels noms oficials dels municipis. Durant els deu anys llargs que s'han escolat d'aleshores ençà, la immensa majoria dels municipis del Principat han adoptat oficialment la forma proposada per l'Institut, si doncs no ho havien fet ja l'any 1980. Les diferències actuals entre la *Llista* de l'Institut i la llista dels noms de municipis oficialment aprovats són molt poques. A fi de reduir-les encara més, la Secció Filològica n'ha fet una revisió i ha procurat d'acceptar les formes oficials sempre que aquestes no contradiguin la tradició toponímica catalana i la normativa ortogràfica moderna. Si això no ha estat possible d'una manera total, hom s'ha acostat al màxim al nom oficial actual. La proposta d'addicions i esmenes que segueix és el resultat d'aquesta revisió.²

Les *addicions* corresponen als noms de municipis que han sorgit com a entitats independents entre el 6 de novembre de 1980 i el 15 de febrer de

1. «Biblioteca Filològica», XIX (Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1990), pàg. 85-115.

2. La Secció Filològica agraeix els suggeriments aportats per l'equip lingüístic d'Enciclopèdia Catalana, SA, que han estat tinguts en compte, molt sovint positivament, en la revisió que ha portat a la present llista d'addicions i esmenes.

1991 i no presenten en cap cas divergències amb els noms oficialment adoptats per la corporació municipal respectiva al moment de la creació del nou municipi: *l'Aldea, l'Ampolla, Salt*, etc.

Les *esmenes* responen al criteri general, ja esmentat, d'acceptar la forma oficial sempre que no hi hagi incompatibilitat amb la tradició toponímica o amb les normes de l'ortografia moderna o que no es pugui produir confusió amb altres localitats homònimes. En aquest sentit, la Secció Filològica ha acceptat una sèrie de noms formats per dos topònims (i un nom format per tres) units per la conjunció copulativa *i*,³ malgrat que els nuclis de població corresponents tinguin solució de continuïtat: en realitat, a les llistes anteriors ja hi havia alguna excepció en aquest sentit, i ara la Secció Filològica, tot i considerar que és preferible de no incrementar massa aquestes excepcions, n'ha incorporat un cert nombre. Així, han estat acceptades formes com *Alàs i Cerc, Bigues i Riells, Cruïlles, Monells i Sant Sadurní de l'Heura*, etc., que a la *Llista* de 1980 apareixen només amb el nom de la capital municipal (*Alàs, Bigues, Sant Sadurní de l'Heura*, etc.). També ha estat acceptat el nom municipal *Alt Àneu* (en lloc de *València d'Àneu*), per tal com els nuclis de població que formen la nova entitat creada per l'agregació dels antics municipis de *València d'Àneu, Isil, Son* i *Sorpe*, ocupen tota la part alta de la vall d'Àneu, part damunt d'*Esterrí d'Àneu* i de la *Guingueta d'Àneu*. Convé remarcar que en tots aquests casos el nom del municipi té simplement efectes administratius, però cada un dels nuclis de població conserva el nom tradicional, la qual cosa cal que sigui explícita tant als rètols de les vies de comunicació com a la cartografia, evitant d'aquesta manera les confusions a què fa referència el paràgraf quart de l'*Informe* que precedeix la *Llista* de 1980.⁴

En un altre terreny, la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans ha modificat lleugerament el criteri adoptat l'any 1980 respecte als determinatius que acompanyen el nom d'alguns municipis a fi de distingir-los dels seus homònims. En alguns casos, ha adoptat l'additament que el consell municipal respectiu ha escollit en lloc del que l'Institut suggeria a les llistes de 1933 i 1980, bé seguint una tradició sovint secular —*Aguilar de Segarra* en lloc d'*Aguilar de Boixadors* (malgrat que es troba al Bages),⁵ *Alfara de Car-*

3. Sobre la conveniència d'usar la conjunció *i* en lloc d'un guionet, vegeu el paràgraf sisè de l'*Informe* que precedeix la *Llista* de 1980 (*Documents*, pàg. 88).

4. *Documents*, pàg. 87-88.

5. També *Belloc d'Urgell* és a la Noguera, *Bell-lloc d'Urgell* és al Segrià, *Caçà de la Selva* és al Gironès, *Calonge de Segarra* és a l'Anoia, etc.

les en lloc d'*Alfara dels Ports*, etc.—, bé perquè el poble sembla preferir una referència altra que la de la comarca o el riu suggerits per l'Institut —*Cabrera d'Igualada* en lloc de *Cabrera d'Anoia*, *Corbera d'Ebre* en lloc de *Corbera de Terra Alta*, *Mollet de Peralada* en lloc de *Mollet d'Empordà*, *Sant Joan de Mollet* en lloc de *Mollet de Ter*, *Sarroca de Lleida* en lloc de *Sarroca de Segre*, etc. Altrament ha acceptat la supressió del determinatiu quan el poble sembla oposar-se a l'additament, sempre que l'homònim corresponent no sigui un municipi: *Bellpuig* en lloc de *Bellpuig d'Urgell*, *Bellvei* en lloc de *Bellvei del Penedès*, *Biure* en lloc de *Biure d'Empordà*, *Canyelles* en lloc de *Canyelles de Garraf*, *Jafre* en lloc de *Jafre de Ter*, etc. En alguns casos, però, hom ha optat per mantenir el determinatiu quan hi ha altres municipis del domini lingüístic català que tenen el mateix nom: *Sallent de Llobregat* (hi ha *Sallent de Xàtiva*, municipi, i *Sallent de Castelló* i *Sallent de Solsonès*, agregats), *Torrent d'Empordà* (hi ha *Torrent de Cinca* i *Torrent de l'Horta*, municipis, etc.).

La Secció Filològica ha cregut també que convenia regularitzar amb minúscula les partícules *en/na* que formen part de determinats topònims i no sempre són interpretables com a article personal: així escrivim *Castellar de n'Hug* (i no *Castellar de N'Hug*), *els Omells de na Gaia* (i no *els Omells de Na Gaia*), paral·lelament a *la Vall d'en Bas* (escrit així ja el 1980).

Finalment, la Secció Filològica considera acceptables alguns noms de municipis adoptats pels consells municipals respectivament en substitució d'uns altres d'anteriors: *els Hostalets de Pierola* (en lloc de *Pierola*), *Martorelles* (en lloc de *Martorelles de Baix*), *Santa Maria de Martorelles* (en lloc de *Martorelles de Dalt*), *les Masies de Voltregà* (en lloc de *les Masies de Sant Hipòlit*), *el Montmell* (en lloc de *Montmell*), *Santa Maria de Corcó* (en lloc de *l'Esquirol*). En canvi, proposa *Palau-solità* i *Plegamans* com a nom del municipi format pels nuclis de *Palau-solità* i de *Plegamans*, tenint en compte que *Palau-solità* és un antic nom que desapareixeria de la toponímia catalana si s'adoptava definitivament el simple *Palau*, ja existent d'altra banda en d'altres municipis (*el Palau d'Anglesola*, *Palau de Santa Eulàlia*).

<i>Nom proposat (1991)</i>	<i>Comarca</i>	<i>Nom de la llista del 1990</i>
Aguilar de Segarra	Bages	Aguilar de Boixadors
Alàs i Cerc	Alt Urgell	Alàs
l'Aldea	Baix Ebre	(nou municipi)
Alfara de Carles	Baix Ebre	Alfara dels Ports
Alt Àneu	Pallars Sobirà	València d'Àneu
l'Ampolla	Baix Ebre	(nou municipi)
les Avellanès i Santalinya	Noguera	les Avellanès
Bellpuig	Urgell	Bellpuig d'Urgell
Bellvei	Baix Penedès	Bellvei del Penedès
Bigues i Riells	Vallès Oriental	Bigues
Biure	Alt Empordà	Biure d'Empordà
Cabrera d'Igualada	Anoia	Cabrera d'Anoia
Cànoves i Samalús	Vallès Oriental	Cànoves
Cantallops	Alt Empordà	Cantallops d'Empordà
Canyelles	Garraf	Canyelles de Garraf
Casserres	Berguedà	Casserres de Berguedà
Castell i Platja d'Aro	Baix Empordà	Castell d'Aro
Castellar de n'Hug	Berguedà	Castellar de N'Hug
el Catllar	Tarragonès	el Catllar de Gaià
Corbera d'Ebre	Terra Alta	Corbera de Terra Alta
Creixell	Tarragonès	Creixell de Mar
Cruïlles, Monells i Sant Sadurní de l'Heura	Baix Empordà	Sant Sadurní de l'Heura
Farrera	Pallars Sobirà	Farrera de Pallars
Fígols i Alinyà	Alt Urgell	Fígols d'Organyà
Ginestar	Ribera d'Ebre	Ginestar d'Ebre
Gurb	Osona	Gurb de la Plana
els Hostalets de Pierola	Anoia	Pierola
Jafre	Baix Empordà	Jafre de Ter
Josa i Tuixén	Alt Urgell	Tuixén
Lavansa i Fórnoles	Alt Urgell	Lavansa
Llobera	Solsonès	Llobera de Solsonès
Margalef	Priorat	Margalef de Montsant
Martorelles	Vallès Oriental	Martorelles de Baix
les Masies de Voltregà	Osona	les Masies de Sant Hipòlit
Mollet de Peralada	Alt Empordà	Mollet d'Empordà
Montagut	Garrotxa	Montagut de Fluvià
Montclar	Berguedà	Montclar de Berguedà
Montellà i Martinet	Cerdanya	Martinet
Montferrer i Castellbò	Alt Urgell	Montferrer de Segre

Montmany i el Figueró	Vallès Oriental	el Figueró
el Montmell	Baix Penedès	Montmell
els Omells <i>de na Gaia</i>	Urgell	els Omells <i>de Na Gaia</i>
Palau-solità i Plegamans	Vallès Occidental	Palau-solità
Paüls	Baix Ebre	Paüls <i>dels Ports</i>
Rialb	Pallars Sobirà	Rialb <i>de Noguera</i>
Riells i Viabrea	Selva	Riells <i>de Montseny</i>
Rupit i Pruit	Osona	Rupit
Sallent <i>de Llobregat</i>	Bages	Sallent
Salou	Tarragonès	(nou municipi)
Salt	Gironès	(nou municipi)
Santa Maria de Corcó	Osona	l'Esquirol
Santa Maria de Martorelles	Vallès Oriental	Martorelles <i>de Dalt</i>
<i>Sant Joan de Mollet</i>	Gironès	<i>Mollet de Ter</i>
Sant Julià de Llor i Bonmatí	Selva	(nou municipi)
Sant Martí de Riucorb	Urgell	Sant Martí <i>de Maldà</i>
Sant Quirze <i>del Vallès</i>	Vallès Occidental	Sant Quirze <i>de la Serra</i>
Sarrià <i>de Ter</i>	Gironès	(nou municipi)
Sarroca <i>de Lleida</i>	Segrià	Sarroca <i>de Segre</i>
Saus	Alt Empordà	Camellera
Sobremunt	Osona	Sant Martí <i>de Sobremunt</i>
Torà	Segarra	Torà <i>de Riubregós</i>
Vespella	Tarragonès	Vespella <i>de Gaià</i>
Viladecavalls	Vallès Occidental	Viladecavalls <i>del Vallès</i>
Vilanova del Vallès	Vallès Oriental	(nou municipi)
Vilaplana	Baix Camp	Vilaplana <i>del Camp</i>
Vila-seca de Solcina	Tarragonès	Vila-seca i Salou
Vinyols i els Arcs	Baix Camp	Vinyols

